

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

باسمه تعالی

مقدمه:

رساله‌های دکتری باید دارای عمق تخصصی کافی در سطح استانداردهای ملی و بین‌المللی بوده و معطوف به حل نیازهای واقعی کشور باشد. این دستورالعمل با عنایت به ماده ۴۷ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری (PhD) سال ۱۴۰۲ و ماده ۳۴ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری (PhD) سال ۱۳۹۷ و در راستای تبیین و تسهیل شرایط کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری دانشگاه شهید بهشتی تدوین شده است؛ که از تاریخ تصویب برای ورودی‌های سال ۱۴۰۲ به بعد لازم الاجرا و برای ورودی‌های سال‌های قبل در صورت احراز شرایط به‌عنوان توصیه مورد توجه قرار می‌گیرد.

کلیه دستورالعمل‌های پیشین مربوط به دانشجویان ورودی قبل از سال ۱۴۰۲ لغو می‌شود و این دانشجویان، مطابق با دستورالعمل ورودی‌های سال ۱۳۹۰ به بعد دانشگاه، مشمول مفاد تبصره ۱ ماده ۲ این دستورالعمل خواهند بود.

ماده ۱: تعاریف

وزارتین: در این دستورالعمل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به اختصار «وزارتین» خوانده می‌شود.

نشریه علمی: نشریه‌های علمی داخلی به پنج رتبه بین‌المللی الف، ب، ج و د و نشریه‌های علمی خارجی در دو نمایه بین‌المللی JCR¹ و SJR² و به چهار رتبه Q₁، Q₂، Q₃ و Q₄ تقسیم می‌شوند. رتبه نشریه در زمان ارسال مقاله در نظر گرفته می‌شود. فهرست معتبر: نشریه‌های علمی معتبر بین‌المللی که از نظر کارگروه اعتبارسنجی کیفیت و اعتبار لازم را دارند. فهرست عالی: زیرمجموعه‌ای برتر از نشریه‌های معتبر که کارگروه اعتبارسنجی نشریات آن را تعیین می‌کند.

¹ Journal Citation Report (JCR)

² Scimago Journal Rank (SJR)

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

فهرست نامعتبر: فهرست نشریه‌هایی که در ارزیابی وزارتین یا کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه فاقد اعتبار تشخیص داده شده‌اند. به مقاله‌های چاپ یا پذیرفته‌شده در نشریه‌های این فهرست امتیازی تعلق نخواهد گرفت.

فهرست انتشارات نامعتبر: براساس تصمیم کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه همه نشریه‌های چاپ‌شده توسط این گروه از انتشارات، نشریه‌های نامعتبر شناخته می‌شوند.

فهرست نشریه‌های جعلی: نشریه‌هایی که نام و نشان علمی نشریه‌های معتبر را جعل کرده‌اند و با ظاهرسازی دروغین اعم از قراردادن آرشو مقاله‌های نشریه اصلی، درج شماره استاندارد بین‌المللی پیاپی‌های (شاپا)³ نشریه اصلی و یا ثبت دامنه با نام نشریه یا به هر نحوی با فریب پژوهشگران در پی سودجویی و سوء استفاده مالی هستند.

فهرست نشریه‌های خاکستری: تمام نشریه‌هایی که در فهرست‌های بالا قرار ندارند نشریه‌های خاکستری نامیده می‌شوند.

ماده ۲: شرایط کسب کفایت دستاوردها

کیفیت و کمیت کار ارائه شده توسط دانشجو باید به تأیید استاد راهنما و شورای دانشکده یا پژوهشکده رسیده باشد، همچنین این کار باید نشان‌دهنده حداقل یک و نیم سال فعالیت پژوهشی مستمر او باشد. شرط لازم برای اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی هر دانشجوی دکتری چاپ حداقل دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات معتبر با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارتین یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه است. همچنین دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه پردازی چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب ساز و کار پیش بینی شده در تبصره ۸ و ۹ همین ماده را جایگزین مقاله دوم نماید.

تبصره ۱: دانشجویان ورودی قبل از سال ۱۴۰۲، در صورت داشتن حداقل یک مقاله علمی-پژوهشی و کسب حداقل ۵ امتیاز بر اساس جدول آیین‌نامه ارتقا، مجاز به دریافت تأییدیه کفایت دستاوردهای پژوهشی خواهند بود. (در صورتی که اسم افرادی غیر از تیم راهنمایی و مشاوره رساله در مقاله وجود داشته باشد، ضریب سهم دانشجو بر اساس جدول تعیین ضرایب آیین‌نامه ارتقا تعیین خواهد شد. در این مورد، در محاسبه ضریب، تنها دانشجو و افرادی که عضو تیم راهنمایی و مشاوره نیستند، در نظر گرفته خواهند شد و تیم راهنمایی و مشاوره در محاسبه ضریب در نظر گرفته نخواهند شد.)

³ International Standard Serial Number (ISSN)

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

تبصره ۲: اخذ DOI «شناسهٔ برنمودِ دیجیتالی»^۴ فعال، معادل چاپ مقاله محسوب می شود.

تبصره ۳: اعتبار نشریات بین المللی باید به تأیید معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه و طبق فهرست نشریات عالی یا نشریات معتبر دانشگاه باشد. نشریات خارج از فهرست های دانشگاه برای بررسی و تأیید به شورای اعتبارسنجی نشریات ارجاع می شود تا تأیید یا عدم تأیید آنها محرز شود.

تبصره ۴: رتبهٔ نشریه‌های بین‌المللی با توجه به موضوع تخصصی مقاله در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۵: ملاک رتبهٔ نشریات زمان ارسال مقاله در نظر گرفته می شود.

تبصره ۶: نویسندۀ مسئول مکاتبات باید دانشجو یا از اعضای تیم راهنمایی رساله باشد و مقاله در سامانهٔ مدیریت نشریات علمی و با نام کاربری ایشان ثبت شده باشد.

تبصره ۷: مقاله های که عضو تیم راهنمایی از اعضای هیئت تحریریه، مدیر مسئول و سردبیر نشریه باشند، مورد تأیید قرار نخواهند گرفت.

تبصره ۸: اختراع ملی باید به تأیید سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران رسیده باشد و اختراع بین المللی باید از کشورهای ژاپن، آمریکا یا اروپا تأیید نهایی گرفته باشد.

تبصره ۹: مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب مستخرج از رساله پس از تأیید در واحد و کارگروه پژوهشی معاونت پژوهشی دانشگاه و تأیید در شورای انتشارات دانشگاه مورد تأیید خواهد بود.

تبصره ۱۰: پس از تأیید دستاوردهای پژوهشی دانشجوی دکتری توسط استاد راهنما، گروه آموزشی و شورای پژوهشی واحد، تأیید نهایی در معاونت پژوهشی دانشگاه انجام می‌شود و نتیجه جهت اقدامات بعدی به معاونت آموزشی دانشگاه اعلام خواهد شد.

تبصره ۱۱: تغییر در اعضای تیم راهنمایی، در صورت تأیید در طرحواره دانشجو یا ارائه نامه رسمی از معاونت آموزشی دانشگاه، قابل قبول خواهد بود.

تبصره ۱۲: دانشجویان موظفاند پس از تأیید دستاوردهای پژوهشی، نسبت به درخواست صدور مجوز دفاع اقدام نمایند.

^۴ Digital Object Identifier (DOI)

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

تبصره ۱۳ : فاصله زمانی بین تأیید کفایت دستاوردهای پژوهشی و ارائه درخواست مجوز دفاع نباید بیش از شش ماه باشد.

ماده ۳: نحوه درج نام و آدرس نویسندگان مقالات:

در این دستورالعمل، مقالاتی قابل محاسبه است که دانشجوی نویسنده اول مقاله بوده (بدون در نظر گرفتن تیم راهنمایی) و نویسنده مسئول می تواند در هر مقاله دانشجوی یا عضو تیم راهنمایی رساله (اساتید راهنما یا مشاور) باشد و فقط دانشگاه شهید بهشتی به عنوان آدرس دانشجوی ذکر شده باشد و وابستگی سازمانی دانشجوی به دانشگاه صریحا درج شده باشد.

تبصره ۱۴ : در رشته هایی که بر اساس قواعد و رویه پذیرفته شده بین المللی، ترتیب نام نویسندگان در مقاله بر مبنای حروف الفبا یا عرف رایج در آن رشته تعیین می شود، با تأیید شورای پژوهشی واحد و کمیسیون تخصصی مربوطه، این مقالات می توانند در ارزیابی کفایت دستاوردهای پژوهشی دوره دکتری مورد پذیرش قرار گیرند.

تبصره ۱۵ : اگر مقاله مستخرج از فعالیت های پژوهشی مرتبط با رساله در دوره فرصت مطالعاتی دانشجوی در دانشگاه دیگری یا مربوط به فعالیت پژوهشی در قالب قرارداد (آموزشی/پژوهشی) با دانشگاه باشد، درج نام و آدرس آن دانشگاه یا مرجع طرف قرارداد به عنوان آدرس دوم بلامانع است.

تبصره ۱۶ : شایان ذکر است که اعضای تیم راهنمای رساله، در مقالات مستخرج از رساله دانشجوی مجاز به درج آدرس دوم نخواهند بود.

ماده ۴: نحوه درج آدرس دانشگاه :

نحوه درج آدرس دانشگاه باید طبق الگوی نحوه آدرس دهی مقاله ها مصوب شورای پژوهشی دانشگاه باشد.

ماده ۵: درخواست از هیات داوران رساله:

شرایط مذکور، حداقل شرایط مورد انتظار دانشگاه برای اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری است و از هیات داوران جلسه دفاعیه درخواست می شود، اعطای درجه عالی به رساله در صورت حصول دستاوردهای پژوهشی در سطح عالی، صورت پذیرد.

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

ماده ۶:

دستورالعمل حاضر مشتمل بر ۶ ماده و ۱۶ تبصره، با هدف بازنگری در دستورالعمل‌های سنوات گذشته، در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ در شورای پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی مورد بازبینی و بررسی قرار گرفت.

در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۴ در معاونت پژوهشی دانشگاه و متعاقباً در تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۶ در جلسه شورای آموزشی دانشگاه مطرح و بررسی شد؛ نهایتاً در تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۳۰ با تأیید نهایی معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی دانشگاه، به تصویب نهایی رسید.

این دستورالعمل از تاریخ تصویب، لازم‌الاجرا می‌باشد.